

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezna številka stane 1 krono. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v Zvezni tiskarni v Celju, Stroumajerjeva ulica št. 8. Oglasi se računajo po potrebnem prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 mm, za poslane, namani običnih zvez, namani o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne notice med tekstom 5 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 66.

Vodilne misli?

Dr. Korošec je v imenu klerikalne stranke na njenem shodu 30. sept. v Mariboru razvil volilni program. Reči moramo, kakor že velikokrat: pokale so gore, rodila se je miška. Tako sramotno se še pač ni umaknila nobena stranka, kakor klerikalna z dr. Koroščevo lmonado. Kako so že cele mesece nalivali klerikalni listi najmočnejše vino o »samostojnosti Slovenije«, o geslu »proč od Beograda!« itd., in sedaj pride dr. Korošec, pa prilije k temu vinu tri četrtinke vode. — Čujte njegovo modrost: »Slovenija naj ima z državo skupno, kar je za red, moč in ugled države potrebno, naj pa bo samostojna v vseh zadevah, ki se hitreje, boljše in točneje morejo opraviti doma.« Stavimo, da si je Pišek pri teh pitijških besedah mislil: dobro nas znaš vleči, Korošec!

Izjavil se je tudi proti razrednemu boju, češ njegova Kmečka zveza ni razredna stranka. In vendar »Straža« in »Slov. Gospodar« neprestano psujeta vse druge stanove, uradnike, trgovce, učitelje itd. Hinavščina, da si večje misliti ne moremo.

Dr. Korošec pa je tudi udaril po ustih republikance v svoji stranki. »Jaz sem monarhist«, je dejal samozavestno. Samo ni povedal, ali je za Habsburžane, katerim je svoj čas tako vneto pete lizal, ali pa morda vendarle milostno pripozna vladarsko rodovino Karagjorgjevičev.

Da je vnet zagovornik političnega hujškanja duhovnikov na prižnici in v spovednici, in da si brez zlorabe cerkve za politično gonjo kakega uspeha za svojo stranko niti misliti ne more, tega mu pač ni trebalo na novo povedati.

Govoril je tudi o dostojnosti volilnega boja. To dostojnost je prav nazorno pokazal s tem, da imenuje pristaše »Samostojne kmetijske stranke« »revčke«, »samostojne oštirje in kramarje«, »izdajce« in podobno.

In to bi naj bile »vodilne misli«? Da, če besedo »vodilne« izvajate od »voda«. Sicer pa je Korošecov govor najžalostnejši dokument velike duševne revščine voditelja »največje slovenske stranke«.

J — n:

Izberimo najboljši!

Pri vsakih volitvah smo si ponavljali zahtevo, da treba kandidirati in voliti najboljši može izmed najboljih. Zalibog se nismo menda še nikdar dosledno držali te zahteve, dasiravno se more konstatovati, da smo od volitev do volitev postajali doslednejši. No, popolna doslednost morebiti tudi vsled tega ni bila mogoča, ker končno popolnih ljudi še ni, najbolji

F. M. Dostojevskij:

Tat.

(Konec)

In Emelej gre. Ves dan pričakujem, da se zvečer vrne, pa ga ni. Tudi prihodnjega dne ga ni in tretjega dne ne. Strah se me loti. Ne pijem, ne jem in ne spim. Vsega me je potrla. Četrty dan grem in preiščem vse krčme — ni ga! Emeljanuška se je pogubil. Pijan je pač poginil kje za plotom in leži tam kakor gnij hloj. Ni ti živ niti mrtev nisem bil, ko sem se vrnil domov. Prihodnjega dne sklenem, da iščem še enkrat in proklinjam svojo ne-spamet, ki je dopustila, da sem ga pustil od sebe.

Toda petega dne — praznik je bil ravno — komaj se je že svitalo, ko zaskripljejo duri in pride Emelej ves siv, nemarnih las, kakor da je spal na cesti. Kakor treska je tanek. Sede k oknu, sname pelerino in me pogleda. Bil sem sicer iz srca vesel, toda vseeno, če bi bil storil jaz tak greh, pri Bogu, raje bi bil poginil na cesti kakor pes, nazaj pa ne bi prišel. Emelej pa je prišel. Teško pa mi je vendar bilo, ko sem ga videl v tem stanju — strege sem mu, božal sem ga in tolažil. — Emeljanuška, sem mu rekel, vesel

pa tudi niso vsakdanja pojava. Osobito »najbolji« v onem smislu, ki nam je pred očmi pri izbiranju za poslanika. Tako se je navadno zgodilo, da je bilo »mного izbranih ali izvoljenih in le malo poklicanih«.

S temi težavami se bomo imeli boriti vsekakor tudi pri prihodnjih volitvah. — Vendar pa je naša dolžnost, da poskusimo tokrat biti čim najdoslednejši napravi zahtevi po najboljših možeh. Morebiti sto let ne bo več tako važnih volitev, kakor bodo one z dne 28. novembra. Ta dan bo osobito za Slovenijo odločil usodo za celo večnost. To imejmo vedno pred očmi in temu primerno izbirajmo svoje može, ki naj v konstituenti zagovarjajo naše koristi in tolmajo naše želje.

Kakšnih lastnosti zahtevamo od kandidatov in naših bodočih poslancev?

Temeljna zahteva je, da se nam smejo predstaviti kot kandidirajo samo može, ki so v jugoslovensko-nacionalnem pogledu skozinsko čisti. Možje, ki se nikdar niso borili proti našemu jugoslovenskemu stremljenju in glede katerih se ni bati, da bi bili v stanu kedajkoli pakirati s sovražniki naše svobode in našega ujedinenja s Srbi in Hrvati. Nihče nam ni tekom zadnjih dveh let škodoval toliko, kakor nenarodni elementi, ki so se pod firmo Slovenije v Jugoslaviji vrinili na važna mesta ter pri vsaki priliki kazali svoje sovražstvo proti Jugoslaviji in proti našemu narodnemu ujedinenju. Pri prihodnjih volitvah bomo vodili najostrejši boj ne le proti listam, na katerih se bodo nahajali nekdanji odkriti in današnji prikriti sovražniki jugoslovenstva, nego bomo pred vsem pazili na to, da bodo na naših listah samo taki može, ki nam v jugoslovenskem stremljenju v preteklosti nikdar niso delali škode in nam že njihova preteklost jamči, da nikdar ne bodo rušili našega novega skupnega jugoslovenskega doma.

Druga naša zahteva je, da se izberejo resni može, zaslužni narodni delavci, ki so se izkazali bodisi kot izvrstni narodni politični voditelji, bodisi kot strokovnjaki na raznih gospodarskih poljih, bodisi kot napredni kulturni delavci. Na naših listah želimo videti zaslužne politike, ki so nam s svojim neustrašenim delom proti nemštvu in Avstriji ustvarili jugoslovenski pokret in s tem položili temelj za svobodo Slovenije in njeno združenje s celim jugoslovenskim narodom. Nadalje želimo videti na naših listah zaslužne organizatorje in voditelje našega obrtniškega, kmetijskega in narodnega meščanskega proletariata, može, ki bodo branili posebne interese svojih stanovskih krogov in s tem pomagali utrjevati blagostanje in gospodarsko bodočnost nove domovine. Želimo pa tudi videti izkušene

sem, da si se vrnil. Samo malo pozneje bi bil prišel, pa bi te bil zopet iskal po vseh krčmah. Ali si kaj jedel?

— Jedel sem, Astazij Ivanovič.

— Pa si v resnici jedel? Tu, bratec je ostalo od včeraj nekaj juhe in mesa v njej. In tu imaš zeleno čebulico in kruh. Jej, Emelej, koristilo bo tvojemu zdravju. Zdaj sem videl, da morda vse tri dni ni imel ničesar v želodcu — s tako slastjo je požiral. Lakota ga je toraj prignala zopet k meni. Teško mi je bilo, ko sem ga gledal. Pa še v žganjarno stopim, naj si privleče dušo. Z žganjem poravnava prepir. Ničesar nočem oponašati, Emeljanuška. In tako torej prinesem žganje.

— Praznik je danes, Emeljan Ilič, in v ta namen bova malo pila. Hočeš piti? Tvojemu zdravju bo koristilo.

Poželjivo iztegne roko, skoro se že dotakne kozarčka, pa obstane: čez malo časa pa vendar hoče z njim do ust, roke se mu tresejo, da izliva žganje. Zdaj pa ga dvigne čisto do ust in ga takoj zopet postavi na mizo.

— No, Emeljanuška?

— Ne, jaz ... Astazij Ivanovič ... jaz nočem več piti, Astazij Ivanovič.

— Kaj sploh nočeš ničesar več piti?

Nemške priprave na Koroškem. Delavski in dijaški bataljoni za cono A. — Stavka železničarjev v slovenskem zaledju na dan plebiscita. Pretrganje brzojavnih in telefonskih zvez po Slovenskem.

Velikovec, 4. okt. Celovski Nemci organizirajo 4 delavske in 3 dijaške bataljone ter Einwohnerwehr s privoljenjem plebiscitne komisije. Te ljudi hočejo poslati deloma v noči od četrtka na petek v cono A, ostanek pa v noči od sobote na nedeljo. V slovenskem zaledju pa organizirajo stavko železničarjev in

ITALIJANSKI IZZIVAC V VELIKOVCU.

Velikovec, 4. okt. Sinoči je italijanski podčastnik na Glavnem trgu izžigal naše vračajoče se izletnike z živžganjem in kazanjem pasjega biča. K sreči je bilo takoj orožništvo na licu mesta, ki je onemogočilo nadaljne incidente. Italijan je bil s svojim drugom v družbi z velikovskim Nemcem, s katerim je prišlo do prerekanja. Orožništvo je razpršilo gruče.

PRETEPAŠKI ITALIJANSKI POLKOVNIK NAVARINI SE VEDNO NA SVOJEM MESTU.

Pliberk, 4. okt. Italijanski polkovnik Navarini, ki je kakor znano, pliberskim nemčurjem pomagal pretepati naše ljudi, še vedno fungira kot načelnik distriktnega sveta v Pliberku. Očividno ga je plebiscitna komisija pustila na mestu, da konča svoje pristransko reševanje reklamacij. Od nasprotnikov sprejema reklamacije proti vsem predpisom in jih ugodno rešuje, slovenske pa odklanja.

UVEDBA MILICE NA SEVERNI MEJI DRŽAVE?

Beograd, 4. okt. Min svet je v eni zadnjih sej razpravljal vprašanje o oprotitvi vseh Korošcev vojaške službe in o uvedbi milice na severni meji (Štajersko in Koroško).

RAZDELITEV PODONAVSKIH MONITORJEV.

Beograd, 3. sept. Poslaniška konferenca v Parizu je sprejela odlok pomorske komisije glede razdelitve bivših avstro-ogrskih podonavskih monitorjev. Jugoslavija bi dobila 4, Romunija 3, 2 pa o-

bojevnike prosvete, kojih zasluga je, da zavzema Slovenija v naši ujedineni domovini v kulturnem pogledu tako odlično mesto.

Tretje, na kar polagamo posebno veliko važnost, je, da morajo naši može v gospodarsko-moralnem pogledu biti popolnoma čistih rok. Ljudje, ki so med vojno ropali ubogo ljudstvo in postali vojni dobičkarji, so absolutno nemogoči kot naši zastopniki v konstituenti. Isto velja za može, ki v svojih podjetjih morebiti po znanih kapitalističnih metodah iz-

Ali se samo danes postiš?

Strmel je predse in si z rokami podpiral glavo.

— Kaj je s teboj? Si li bolan, Emelej?

— Da, ne počutim se popolnoma dobro, Astazij Ivanovič.

Spravil sem ga v posteljo. Glava ga je bolela in mrzlica ga je tresla. Strege sem mu. Ponoči mu je bilo slabeje. Skahal sem mu turjo.

— Jej, Emelej, to ti bo dobro delo.

— Ne, je zmajal z glavo, danes raje ne bom obedoval, Astazij Ivanovič.

Pripravil sem čaj, tudi gospodinja je pomagala, bolje pa mu ni hotelo biti. No, si mislim, slaba znamenja so to. Tretjega dne sem šel k zdravniku. Imel sem tu znanca, medicinea, pisal se je Kostopravov. Pride torej, si ogleda bolnika in govori:

— Slabo stoji reč: niti treba ni bilo, da ste poslali pome. Sicer pa, prašek mu lahko damo.

Jaz pa mu praška nisem dal — mislil sem si, medicinea ga je nasvetoval le zato, da ni prišel povsem nepotreben k bolniku.

Minil je že peti dan. Emelej je umiral. Sedel sem na polici okna, starka je kurila

vseh nemško-čutečih državljanov SHS. Pretrgati hočejo brzojavne in telefonske zveze ne le v glasovalnem ozemlju, ampak po vsej Sloveniji. To se je izvedelo od zanesljive nemške strani. Razumljivo je, da v plebiscitno komisijo, ki vse to mirno gleda, nimamo zaupanja. Razpoloženje našega ljudstva je dobro.

staneta na razpolago podonavski komisiji v Budimpešti. Naša vlada se najbrže s to razdelitvijo ne bo zadovoljila, ker je sama svoj čas zaplenila vse monitorje.

V RIMU RAZPRAVLJAJO O POGAJANJH Z JUGOSLAVIJO.

Rim 3. okt. V današnji seji min. sveta je bilo na razpravi tudi vprašanje glede pogajanj z Jugoslavijo.

NOVI PORAZI RDEČIH ČET.

Varšava, 4. okt. Frontno poročilo od 2. tm.: Pri zasledovanju ostankov sovražne vojske so naši oddelki prekoračili reko Serwecz in zavzeli Novo-Grodek. Zadnje dni poskuša sovražnik novo ofenzivo. Naše čete so ga vrgle 150 km daleč nazaj. Imel je velike izgube. 16. sovjetska divizija je skoro popolnoma uničena. Ujetnikov imamo 42.000.

ZBOLJŠANJE POLOŽAJA V RIGI.

Kodanj 3. okt. Varšavski dopisnik »Berlinske Tidende« brzojavlja: Po poročilih poročilih iz Rige se zdi, da so se mirovna pogajanja obrnila na bolje, kljub temu, da je Joffe, kakor se kaže, na Trockijevo povelje predložil celo vrsto ruskih zahtev, ki jih poljska vlada ne more sprejeti.

SPREMENBA V ANGLEŠKI VLADI.

London, 3. okt. Angleški kabinet se namerava izpremeniti, ker nekaj ministrov izstopi iz vlade.

TURŠKI PRESTOLONASLEDNIK POSKUŠAL SAMOMOR.

Carigrad, 3. okt. Presumtivni prestolonaslednik Abdul Medjid je poskušal samomor s tem, da je zavžl strup.

žemajo uslužbenca in drugi narod, ki ima poslovno z njimi opraviti. Vsako gospodarsko izkoriščanje smatramo za nemoralno in izkoriščevalce same smatramo za nečastne ljudi, ki v pošten družbi nimajo prostora. To nas je naučila vojna in upamo, da si te nauke obdržimo za vedno ter začnemo na vsej črti proti izkoriščevalcem, proti roparjem neusmiljeno borbo, kajti oni so v stanu, da nam narod uničijo. A osobito nimajo ničesar iskati v konstituenti.

Končno se spominjam rudečega no-

v peči. Molčali smo vsi. Bilo mi je, kakor da bom moral pokopati lastnega sina. Za od jutra se mi je zdelo, da me Emelej vedno in vedno pogleduje, kakor da mi hoče nekaj povedati, pa si ne upa. Sam obup je v njegovih očeh in ne pusti jih od mene. Ko pa vidi, da ga gledam, poveši oči.

— Astazij Ivanovič ...

— Kaj, Emeljanuška?

— Recimo, da nesete moj plašč k stariariju, koliko bi dobili zanj, Astazij Ivanovič?

— No, natanko ne morem reči, morda pa kake tri rublje, Emeljan Ilič. To sem mu povedal le v tolažbo. V resnici pa bi me zasmehovali povsod, kamorkoli bi prišel s tako ostudno rečjo.

— Tri rublje, tudi jaz sem mislil tako. Saj je blago. Kako da ne bi dali treh rubljev ...

— Če ga hočeš prodati, najmanj tri rublje moraš zahtevati.

Kmalu nato me je Emelej zopet poklical.

— Prodajte moj plašč, je dejal. Ko umrem, ležim lahko tudi tako. Dragoce na stvar, Astazij Ivanovič! V korist vam bo.

sa nad obrito brado in mislim, da na našo kandidatno listo tudi ne spadajo ljudje, ki kar plavajo v domišljavosti. To pa zahteva v prvi vrsti strankarski interes. Kdorkoli ima posla s takim poslancem, že iz daleka čuti, kako ga gospodova ošabnost in domišljavost odbija, pa pravi, da s takim gospodom nikdar več noče imeti opravka. A druga ugotovitev glasi: »Vidite, take poslance ima ta stranka!« Kolikokrat sem že slišal take vzklike radi enega ošabnega domišljavca! A o tem treba sedaj o priliki sestavljanja kandidatnih list voditi račune. Domišljavci in ošabneži na poslaniška mesta ne spadajo. Naš poslanec sme biti samo človek iz naroda in tak ni domišljavec in ošabnež. Naj bi se pri prihodnjih kandidatih tudi na to stran pazilo malo bolje, nego se je v prošlosti.

Janko Lešničar:

Nekaj o zadružništvu v Srbiji.

Imel sem se na ljubeznivo vabilo Saveza srpskih zemljoradniških zadruga v Beogradu priliki udeležiti kongresa srpskih zemljoradniških zadruga v Palanki 19. in 20. septembra t. l. Poročilo o mojih utisih na tem kongresu spada sicer bolj v strokoven zadružni list; nekaj okoličin pa me vseeno nagiba k temu, da ga priobčim v listu, ki je dostopen širšemu krogu čitateljev.

Kongres se je vršil na »Kiseli vodi« pri Palanki v parku pod milim nebom. Udeležnikov je bilo kakih 4—500; natančno se to ni dalo konstatirati, ker je došlo poslušat razprav tudi veliko občinstva iz Palanke, mesteca s kakimi 5000 prebivalci. Došli so na kongres odposlanci zemljoradniških (kmetijskih) zadrug iz cele Srbije, kakor je obstojala pred balkansko vojno 1912/13; v takrat osvojenih in sedaj nanovo osvobojenih pokrajinah se delo za širjenje zadružništva še le pričinja. Med odposlanci je bilo štiri petine kmetov, ostanek svečeniki in učitelji. Med ostalimi udeleženci je bilo nekaj članov upravnega odbora iz Beograda ter gostje iz Hrvatske, Bosne in Slovenije.

Nisem še nikoli bil izven Beograda in zlasti ne med srbskimi kmeti, zato me je naravno vsaka stvar izvanredno zanimala. Motril sem pazljivo kmečke zborovalce; inteligentni obrazi, povprečne krepke postave v domači noži z opankami. Nošam se pozna vojna, se pozna ona siromaščina, katero je prinesla vojna Srbiji v naravnost strahoviti meri. Za nas, ki nismo neposredno čutili vojnih strahot, so pripovedi o ropanju sovražnih armad po Srbiji skoraj bajke. Brai in stišal sem sam o tem mnogo med vojno in po vojni; ali da je tako grozno, nisem verjel. Stanoval sem v Palanki pri trgovcu z železnino, ki je bil pred vojno premožen človek. Oktobra 1915 je bežala njegova, doma osamljena žena s sedemletnim sinčkom pred Avstriji in Nemci z doma; ko se je rodila jeseni l. 1919 vrnila, je našla le štiri stene brez pohištva, celo brez vrat, z razbitimi okni. Da ni ostalo v trgovini prav ničesar, ni treba skoro dostaviti. Ropanje pa se ni vršilo samo po mestih, temveč tudi po selih; šlo je še tisto borno pohištvo, perilo, živina, vozovi, plugi, zaloge živil. **Cela Sr-**

Smrtni strah se me polasti. Zopet molčimo. Tako mine pač cela ura. Najini pogledi se srečujejo, on poveša oči.

— Ali nočete piti vode, Emeljani huj?

— Dajte, Astazij Ivanovič.
Dal sem mu vode.
— Hvala, Astazij Ivanovič.
— Še kaj treba, Emeljaniška?
— Ne, Astazij Ivanovič. Jaz pa sem ...

— Kaj?
— Hlače, one hlače ... jaz sem jih vzel ... takrat ... Astazij Ivanovič ...
— Bog ti odpusti, Emeljaniška, ubožec. V miru umri!

Sapa mi zastaja, solze mi tečejo iz oči. Tako sedim in se za hip obrnem od njega.

— Astazij Ivanovič ...
Emelj hoče nekaj povedati, rad bi se zavrnil, ustnice premika. Nenadoma postane ves temnordeč ... tako poseben in čuden je ... in zdaj je bled ...

še bolj obledi ... vsa moč mu je pošla ... glava mu zdrsrne nazaj ... še enkrat zasope ... in izroči svojo dušo v božje roke.

bija, ki je bila pred vojno dosti premožna dežela, je tonila po vojni v neizrečni siromaščini. Ljudje še danes nimajo ne pohištva, ne orodja, ne živine, najmanj pa človekavredne obleke. To si moramo držati Slovenci premnogokrat pred očmi, ko govorimo radi svojih neprimerno manjših in manj bolečih težkoč ogorčeno in z gnjevom ne samo o vladi v Beogradu, temveč tudi o srbskem narodu.

Po otvoritvi zadružnega kongresa se je vršil cerkveni obred za padle zadrugarje. Jagodinski proto se je ob tej priliki spominjal dolge vrste žrtv: padla je skoraj polovica članov kmetijskih zadrug na bojnem polju samem, padli in umrli so žalostne smrti v avstrijskih in madžarskih taboriščih člani uprave in nadzorstva Saveza samega; od 9 članov Savezovega nadzorstva so ostali samo trije; dva so ubile avstrijske okupacijske oblasti, enega so mučili do smrti Bulgari (svečenika Todorja Popoviča), eden je zginil v Albaniji. Grozna svedočba žrtv srbskega naroda. Ko so peli svečeniki in učitelji »vječnajo pamjati«, smo se osobito gostje s trdom branili solz.

Predsednik naše Zveze g. dr. Božič je pozdravil kongres v daljšem slovenskem nagovoru. In moram reči, da me je nemalo presenetilo, ko se je kasneje uglasil k besedi kmet iz južne Srbije (iz leskovaškega okraja) ter se je posebej zahvalil za ta pozdrav, češ, da niti on, niti mnogo drugih njegovih tovarišev še ni slišalo slovenski govoriti. Po povratku domov da bodo mogli pripovedovati svojim zadrugarjem, da slovenski jezik ni mnogo drugačen od srbskega, da smo torej v istini eden narod, bratje po krvi in jeziku. Sicer priprosti, za razumnost samoobsebi umeven pojav, ako pa pride iz ust seljaka iz globoke Srbije, je to značilen znak, ki nam kaže, da se bomo morali drugače začeti spoznavati s srbskim narodom kot se je to zgodilo doslej. Misel ekskurzij srbskih seljakov k nam in narobe se podaja tu skoraj sama od sebe. Beograd in obojestransko prizadevanje za »zarado« preko Beograda, pa tudi dostikrat zgolj osebne in pre malo stvarno utemeljene kritike nas ne bodo združile in poedinile, da niti ne govorim o banketih in slavih, na katerih se straši tradicionalni avstrijski patriotizem brez prave odkritosrčnosti in globlje vsebine.

Mislim, da ne bode škodilo nekoliko besed o predvojnem in sedanjem stanju Saveza srpskih zemljoradniških zadruga. Pred vojno je bilo v Srbiji na teritoriju ca. 50.000 kvadratnih kilometrov 829 kmetijskih zadrug, med njimi 684 kreditnih (same rajfajznovke), 116 nakupnih, 2 strojni, 7 vinorejskih, 14 mlekarških, 2 čebelarški in 4 razne zadruge. Zadružništvo je bilo torej prav dobro razvito. Ne samo po številu, temveč tudi po notranjem delu. Zadružno izobraževalno delo je stalo povprečno vsekakor višje nego pri nas Slovencih. Odtod tudi prikazen, da se je na zadružnem kongresu na Palanki razpravljalo ob živi udeležbi kmečkih zadrugarjev o zadružnih strokovnih vprašanjih tako temeljito, da smo se gostje naravnost divili. Kot zapisničarji so n. pr. fungirali na kongresu trije kmetovalci zadrugarji. Tako nehote ti pride kot Slovencu na um, da se je te seljake v obnošeni raševini in v opankah posadilo pro forma k zapisničarski mizi. Pa prepričal sem se sam, da temu ni tako. Videl sem, da so menjaje se vodili zapisnik tako dobro kakor vsak inteligent. Morda je šlo nekaj moje slovenske domišljavosti in tu po vodi.

Poslušajmo, kako in kaj je bilo s srbskim zadružništvom ob času tuje okupacije! Poročilo pravi: »Ob času okupacije ni mogla niti jedna zadruha poslovati. — Sovražnik je zabranil vsako združevanje, vzel je vsaki zadruzi, za katero je zvedel, knjige, blagajno, pohištvo in spise. Zadrugarje je smatral za svoje neposredne nasprotnike; stavil jih je pod posebno nadzorstvo, zapiral ali interniral jih je, obešal ali šteljal ... Navdala ga je blazna misel, da mora uničiti temelje srbskega gospodarstva in kulture. In glede zadrug se mu je to posrečilo: uničil jih je. Trebalo bode veliko let, da oživijo vse kmetijske zadruge in da pridejo na isto stopinjo, na kateri so stale pred vojno.«

Vkljub temu srbski zadrugarji niso obupali. Šli so znova na delo; v prilično poldrugem letu so obnovili 410 starih zadrug in ustanovili 570 novih, med njimi 104 kreditne in 464 nakupnih, tako da je štel Savez do 30. junija 1920 že 980 delu-

Koroški Slovenci!

Naša barva je bela!
Pretrgajte zeleno glasovalnico, belo pustite celo in dajte obe v kuverto.

jočih zadrug. In dela se neumorno naprej. Znani »ima vremena« ne velja torej prav nič za srbsko kmetijstvo in njegove organizacije; zdi se mi, da bi se mogli pri njem celo marsikaj naučiti.

Zanimivo je poglavje, kako stališče je zavzel »Beograd« po vojni napram srbskemu kmetijskemu zadružništvu. Savezovo poročilo pravi, da so l. 1919 in 1920 ponovno pisali beograjski časopisi, da je država otvorila Savezu toliki in toliki kredit za obnovo poljedelstva in za pomoč zadružnikom. Občinstvo je mislilo, da ima Savez na razpolago milijone in milijone državnega denarja. No, istina je, da je poljedelsko ministrstvo sicer otvorilo Savezu kredita D 400.000 za nabavo plugov, ministrstvo prehrane in obnove D 7.000.000 za nabavo semena in živine — ali od vseh teh svot se ni Savezu niti ene pare izplačalo! Moramo reči, da je to trdo in neupravičeno postopanje proti edini resni in delujoči srbski kmetijski organizaciji, ki je poleg že gori navedenih škod pri članicah utrpela še sama okrog osem milijonov kron škode!

In ne le da država ni dala Savezu kredita, gotovi krogi, ki jih poročilo točno označuje za »pljačkare« in »liferante«, so znali preprečiti in otežkočiti Savezu preskrbovanje srbskega kmetijstva z najpotrebnejšim na njegov račun. Tozadevna poglavja Savezovega poročila so značilna za »Beograd«, a so predolga za moj spis. Samo eno skoro tragikomično zgodbo je vsekakor še vredno povedati. V Savezovi hiši v Beogradu je bila za okupacije nekaj časa nameščena avstrijska okrožna komanda. Med okupacijo se je ta komanda preselila v poslopje finančnega ministrstva ter je vzela seboj vse Savezovo pohištvo. Ko se je po odhodu Avstrijev finančno ministrstvo vrnilo v Beograd, je zopet zasedlo svoje poslopje in tudi — Savezovo pohištvo. Savezu se do danes vkljub ustnim in pisnim urgencam ni posrečilo priti do svojega pohištva.

Kaj čuda, da se je o tem »Beogradu« govorilo prav mnogo tudi na Savezovem zborovanju! Ostro in neprikrito, da smo se čudili! In mislili smo še sami pri sebi, koliko krivic delajo tem revežem tisti ljudje, ki istotako sovražno kakor beograjska saraška glasila pišejo, da imajo srbski kmetovalci ter njihove organizacije na naš račun od države, kar hočejo! Ako bi tudi kaj imeli, bi jim v sedanjem stanju Srbije ne smeli ni malo zameriti; ker pa ne dobé nič in jih tlačí slaba državna administracija še hujše nego li nas, je pisanje in govoričenje o protežiranju pač pojav, da se ga človek — sramuje.

V boljše razumevanje kreditnih razmer v Srbiji treba povedati, da biljejo srbske kmetijske zadruge že več ko dve desetletji hud boj proti bankarstvu v najslabšem pomenu besede, ki se je v Srbiji razpaslo do neznosnosti. V malem mestu Palanka je 12 »bankarskih radnja«; te pijavke z denarjem od velikih bank in zasebnikov pijejo kmetu in malemu obrtniku kri. Denarja je že sedaj v Srbiji malo in stane danes kredit z vsem skupaj 20—25%. Zadruge še se niso mogle prebiti do dovoljnega lastnega denarja, temveč so same vezane na kredit; zato še njihovo delo oderušta takozvanih »zelenošev« doslej ni moglo ubiti. A boj za drug proti bankarjem, sarafoam, gre naprej, z drugimi besedami boj kmetovalcev in malih ljudi proti izkoriščevalcem, ki pa imajo danes še vedno najvplivnejšo besedo na odločilnih vladnih mestih. Gre jim za »zarado«, gre jim za obstoj, zato ovirajo Savez celo v današnjih težkih prilikah pri njegovem delovanju.

O vseh teh razmerah smo glišali iz ust srbskih kmetovalcev pikre besede. — Ali razlike je bilo morda med kmečkimi kritiki v Palanki in med marsikaterim kritikom razmer v Sloveniji; obtožbe niso letele na državo — država smo mi — je dejal zemljoradnik iz valjevskega okrožja — temveč na beograjske ministre — pred katerimi, zd se mi, nimajo naši srbski bratje zadrugarji posebnega respektja — in državno administracijo. Želeti bi bilo, da bi bilo tudi pri nas tako; svoje administratorje mi, ki smo država, vsak čas lahko odpravimo, ako smo res-

ni, politično zreli možje; države pa, ki smo si jo z nečloveškimi žrtvami revnega srbskega seljaka tako težko priborili, ne smemo rušiti, ji ne smemo ugleda jemati, ker si s tem dajemo najtežje moralne zausnice sami. To bi naj imeli pred očmi vsi slovenski inteligenti, ki včas v tem oziru več greše, kakor naši kmetovalci, katere še le moramo vzgojiti do zavesti onega seljaka iz valjevskega okraja, ker so bili žal doslej ne državljani, temveč sužnji tujega, sovražnega režima.

Naj se mi to kratko premišljevanje o domačih grehih in nalogah oprostí; zapisal sem ga z najboljšim namenom in v želji, da bi se prav pogosto ponavljalo.

O celem zborovanju, o pogovorih z zadružnimi delavci iz kmečkih in gospodskih vrst smo dobili prijeten utis, da smo našli Slovenci v njih ne le brate in Slovane, temveč izborne sotrudnike v delu za ekonomsko in kulturno povzdigo našega naroda. Odnegli smo si pa trajen utis, da nas bode najbolje ujedinilo in rešilo pravično razumevanje drug drugega in skupno delo.

Politične vesti.

Narodno predstavništvo je v seji 2. tm. z vel ko večino vzelo na znanje izjavo vlade o dogodkih na Hrvatskem. Sklenilo je izvoliti posebno anketno komisijo, ki bo dogodke preiskala in ugotovila krivice. Seje so odgodene do 12. oktobra.

Kje bo jadranska konferenca? Ni še določeno, kje se bodo vršila pogajanja med Jugoslavijo in Italijo. V seznamu mest, ki ga je predložila Italija, so: Florenca, Padova in Benetke.

Rusko-poljski boji. Tudi Wrangel poroča o zmagah. Poljaki so pri Rogačevu vrgli sovražnika na levi breg reke Slucz. Druga poljska armada je od 20. do 30. sept. ujela 25.000 mož in uplenila 100 topov. General Wrangel poroča, da se 13. bolševiška armada v begu umika pred njegovimi četami.

Plebiscit o združenju Avstrije z Nemčijo. V seji 1. tm. je avstrijska narodna skupščina soglasno sprejela predlog, naj vlada tekom 6 mesecev izvrši plebiscit o vprašanju združenja Avstrije z Nemčijo.

Vsenemški kongres se je vršil 29. sept. v Frankfurtu. Iz poročil posnemale, da je bil navzoč tudi zastopnik Nemcev iz Jugoslavije. Kdo, ni povedano. Za »izgubljena ozemlja« se je proglasil irendični boj z vsemi sredstvi.

Iz Korotana.

Koroški Slovenci!

Mačujite 10. okt. slovenskega orožnika Petra Karbona, ki so ga podivjani Nemci ubili na živinski način, s tem, da glasujete belo!

Obsojeni nemški baron. Baron Helldorf še vedno misli, da živi v časih pred l. 1848. Opsoval je slovenskega kmečkega fanta z najgršimi izrazi. Sodišče mu je zato prisodilo 50000 kron globe ali 5 dni zapor.

Razni nemškutarski župniki slovenskega pokolenja so začeli tudi prihajati na pomoč nemško nacionalnim agitatorjem. Tako je neki Križaj, bivši guštanjski župnik, napisal brošuro »ob enajsti uri«, v kateri poziva »ljubljene slovenske rojake«, naj glasujejo za Avstrijo. »Mir« pravi, da je ta Križaj bil najzagriznejši propagator Schulvereina in Südmarke, da je zanemarjal krščanski nauk v šolah, da je zastavljal cerkvene vrednostne papirje v pokritje svojih osebnih izdatkov in da je ob »izselitvi« iz Guštanjja pri tamošnjih trgovcih in gostilničarjih pustil hvaležne spomine v obliki »odprtih računov.« Lep eksemplar! In takšni naj dajo nasvete našemu poštemu slovenskemu ljudstvu na Koroškem! Kdo neki bo šel na lim sleparju?

Nemškoavstrijska domišljavost je še vedno ista kakor pod Habsburgovci. Poročajo, da se je avstrijski državni urad za zunanje zadeve obrnil na beograjsko vlado ter jo opozarja na razburjenje v koroškem plebiscitnem ozem-

Iju, ker se na meji zbirajo jugoslovenske čete. Avstrijska vlada zahteva odpoklic teh čet. Obenem predlaga avstrijska vlada, naj se za dan plebiscita pokličejo na Koroško nevtralne čete, ki bodo vzdrževale red in mir. Gospodje na Dunaju se še niso otresli stare nemške domišljavosti in mislijo, da bodo pošiljali »ultimate« kakor svoj čas stari Franc Jožef, ki že ni vedel, kaj je delal. Beograjska vlada naj da na to impertinenco zaslužen odgovor!

Najnovejše nemško plebiscitno orožje. V noči od petka na soboto je pridrdral iz Celovca v Bistrico v Rožu toyorni avtomobil, poln z revolverji oboroženih nemških telovajev ter se ustavil pred hišo nekoga znanega nemčurja. Naši fantje, ki ne spijo, so prijeli nemške tollovaže, jih lepo razorožili, potem pa zaplenili blago, ki so ga tollovaži pripeljali na avtomobilu. Bili so to z železom in žebli okovani kiji, da bi imeli bistriški nemčurji na dan plebiscita primerno orožje za izvojevanje zmage, ker z glasovnicami, seveda, ne bodo zmagali, zato se bo že poskrbelo. Naš delegat v plebiscitni komisiji sedaj lahko pokaže Angležem in Francozom nemško plebiscitno orožje.

Preiskave radi tihotapstva proti Korošcem, ki so svoj čas bili naznanjeni radi tihotapljenja prepovedanega blaga iz cone A, so glasom sklepa min. sveta ustavljene.

Izvedba agrarne reforme na Koroškem. Vsled posredovanja slovenskih poslancev pri dr. Vesniču je ta obljubil, da bo ministrski svet že prve dni tega tedna sklepal o razdelitvi nemških veleposestev na Koroškem med siromašne slovenske kmete. Izvedla se bo razdelitev takoj po končanem plebiscitu.

Obesiti se je hotel boroveljski nemškutarski seber Tschinkowitz (Šinkovec). Pravočasno so ga še rešili. Ali je hotel slediti Judežu lškarjotu, ker je za par nemškoavstrijskih kron prodal svoj narod?

O boroveljskem puškarju Sodliju. Zadnjič sem čital v »Jugoslaviji«, da je med drugimi izobešal v Borovljah nemške zastave tudi puškar Sodlija. Tega pristnega »Germana« bi opomnil na sledeče stvari: Ali se spominja, kako se je leta 1917 slinil in hlinil slovenskemu ogničarju iz Postojne Fr. Petroviču in nam drugim Slovincem pri žarometni stotnji št. 48 na Primorskem ter nam zatrjeval svoje veselje nad tem, da on kot koroški Slovenec lahko zahaja k nam v našo družbo in z nami lahko zapoje slovensko pesem. Namen te njegove hinavščine pa je bil samo ta, da smo ga mi ščitili kot našega človeka pred tem, da mu ni bilo treba hoditi k delavski stotnji pobirati raznih ušivih avstrijskih cunj ter da je lahko dobival z našo pomočjo tudi pribojške v »menaži«, ker poginil bi bil drugače lakote v svoji sestradanosti. Vse to si naj gospod Sodlija pokliče v spomin in kot nemškutarski hinavec še nadalje izobeša nemške cunje in glasuje pri plebiscitu za sestradano Avstrijo.

Smrtni strahovi! V zavesti, da je slovenski Korotan izgubljen, so Nemci dne 28. sept. v seji narodne skupščine v Št. Vidu ob Glini sklenili izdati proglas, v katerem obljubljajo Slovincem nebesa, samo če glasujejo za Avstrijo. »Sedaj in za vse čase hočejo spoštovati jezikovno in narodno samobitnost slovenskih rojakov.« Tako? Dozdej pa sploh Slovincem na Koroškem niste hoteli priznati? Hinavci! 10. oktobra dobite na to neumnost primeren odgovor.

Zadnji napori Nemcev za Koroško. Bolj ko se bliža 10. okt., vedno jasneje čutijo Nemci, da so v coni A izgubljeni. Zato so se zadnje čase posluževali ne le javnosti, tiska, v katerem so slikali razmere v coni A v najbolj lažnivi luči, ampak so tudi na najgrši način spletkarili v Parizu. Zahtevali so odposlanje ententnih čet v cono A, zahtevali so odgojenje plebiscita, lagali so v Parizu, da stoji naše vojaštvo tik pred cono A pripravljeno, da v slučaju slabega izida 10. okt. vdere v cono A in jo nasilno zasede ter tako postavi entento pred gotovo dejstvo itd. — Vse ni nič pomagalo. Plebiscit se vrši že prihodnjo nedeljo in enkrat za vselej bo odklenkalo nemškemu gospodstvu nad koroškimi Slovinci.

Vsak Jugoslovan mora biti član »Jugoslovanske Matic«

Mariborske novice.

Električna luč je v mariborskih ulicah prvič zažarela v soboto zvečer. Ulice so bile polne občinstva.

3 - milijonsko posojilo najme mesto Maribor za dograditev elektrovodnega omrežja v mestu za dobo 5 let.

»Perun«, slovenski kolesarski in motociklistični klub, se je ustanovil v Mariboru.

Iz poštne službe. Za višje poštne kontrolorje so imenovani med drugimi: Fr. Irgolič, Franc Čuš in Milan Zemljč v Mariboru.

Imeniten predsednik stanovanjskega urada je vsekakor klerikalni dr. Juvan v Mariboru, ki ima glasom poročila »Tabora« kot samec stanovanje z 2 sobami in kuhinjo. In tak vzor klerikalnega poštenjaka naj deli strankam pravice!

Poziv gg. odvetnikom in notarjem mariborskega okrožja. Od meseca aprila 1920 dalje so se vršila pogajanja med društvom odvetniških in notarskih uradnikov in gg. šefi. Bila so številna zborovanja med društveniki posebej in gg. šefi posebej in zopet pogajanja zastopnikov obeh strank skupaj. Društvo je hotelo priti na vsak način do razjasnitve našega gmotnega položaja. Ker so se nekateri šefi meseca aprila 1920 tozadevno uprav indiferecentno kazali, napovedan je bil že štrajk za 16. aprila 1920. Dobri volji in naravnost požrtvovalnemu sodelovanju od strani nekaterih gg. odvetnikov, ter spravi živemu odločanju od strani društva se je zahvaliti, da takrat ni prišlo do skrajnih korakov in da so se začela redna pogajanja. Dne 23. 9. 1920. se je konečno dosegel sporazum glede tačasnih plač. Vsi gg. šefi v Mariboru so podpisali, da soglašajo z društvom in spreminjevalnim predlogom, da dobivajo od 1. 9. 1920 naprej mesečno sposobni koncipijenti K 2600.--, kvalificirani pis. ravnatelji K 2600.-- ter perfektne strojepisne K 1300.--. Večina gg. šefov je dne 30. 9. 1920 svojemu uradništvu tudi izplačala plače v smislu tega sporazuma. Društvu pa so došle že od nekaterih strani pritožbe, da se ob izplačilu dne 30. 9. 1920 niso vsi gg. šefi držali tega od njih podpisanega sporazuma, ter so nekateri kar svojevolično izplačali stare nižje plače, tako možkemu, kakor ženskemu osebju, ne oziroma se na solidarno postopanje s svojimi kolegi in ne oziroma se na društvene ukrepe. Odbor najodločneje protestira proti takemu kršenju doseženega sporazuma. Vsaj vendar nismo od meseca aprila, torej nad pol leta gojili pogajanja za to, da imamo sedaj sporazum samo na papirju. Zahtevamo ter pričakujemo, da se tega sporazuma vsi gg. šefi mariborskega okrožja tudi drže. Člani, kojim se tozadevno krivica godi, naj se s točnimi navedbami obrnejo na društveno vodstvo, ki bode na vsak način in z vsemi sredstvi pripomoglo doseženemu sporazumu do polne veljave.

Trgovsko-obrtniška zbornica v Ljubljani bo imela tudi v Mariboru svoje uradne dneve. Prva uradna dneva bosta dne 7. in 8. oktobra od 9. do 12. ure v Jurčičevi ulici št. 8/II.

Razstava perutnine v Mariboru. Podružnica Kmetijske družbe v Mariboru priredi dne 23. in 24. oktobra t. l. razstavo perutnine, t. j. kokoši in petelinov prave domače pasme. Na razstavi se bodo vršila tudi strokovna predavanja.

Umrli je v noči od četrta na petek v mariborski javni bolnici deželni sodni svetnik dr. Pavel Kočevar, star 51 let, ki ga je zadel mrtvoud.

Italijanski člani razmejitvene komisije, ki so — kakor smo poročali — nedavno pri Muti z avtomobilom ponesrečili in jih zdravijo v Mariboru, so glasom poročil izven nevarnosti, tudi major Calma, ki je dobil najtežje poškodbe.

1. umetniško razstavo v Mariboru nameravajo otvoriti začetkom meseca decembra. Obsegala bo slikarska in kiparska dela. Istočasno se ustanovi v Mariboru »Umetniški klub«.

Mleko z vodo mešali sta Marta Rosenberg in njena mati roj. Lichtenstem. Baje sta dajali kavarni Central mleko, ki je bilo 50% mešano z vodo. Sodisce je obsodilo vsako na 55.000 K globe. Značilno je, da so Rosenbergi večkratni milijonarji.

Celjske novice.

Celjsko mestno gledališče.

Od časa do časa se pojavijo v časopisu dobri nasveti, tičejo se našega mestnega gledališča. Vodstvo in uprava gledališča, ki je v rokah Celjskega dramatičnega društva, ne odklanja dobrih naukov in se tudi ne boji kritikov, ki so radi veliki v besedah, ki pa jih ni najti pri delu. V desolatih notranjih in finančnih razmerah je začelo naše društvo lansko zimo s predstavami, imeli nismo ničesar, ne arhiva, ne garderobe in ne dovolj ljudi, ki bi bili voljni zamenjati tople gostilniške sobe in dobro vino za redne naporne vaje v nezakurjenih gledaliških prostorih. Z vztrajnostjo in žrtvami vseh onih v najmanjših in največjih ulogah, ki jih je naše občinstvo videlo nastopati v gledališču, smo se povzpeli nad dilemantsko slučajnost. Krog duševnih delav in delavcev na našem odru je postal velik in discipliniran, na delo preteklega leta zremo mi vsi, ki smo mu posvečali svoje moči in čas, z zadovoljstvom in ono notranjo srečo, ki je ne daje modrost in zabavljanje pri vinu. Vprašanje rednih gostovanj mariborskega državnega gledališča ni odvisno le od naše dobre volje, tiče se enako tudi Maribora in Beograda, kjer smo storili potrebne korake, pa še nimamo zaključne rešitve, samo na zagotovilih in obljubah pa tako važnih sklepov ne moremo storiti, ako smo navezani sami na sebe. Preteklo leto je naše tozadevne skušnje bogato pomnožilo, razumevanja za naše blagajniško stanje pa smo našli z malimi, častnimi izjemami malo. Sebi in občinstvu smo pokazali, da nismo samo »za smeh in kratek čas«, kdor bi nas iz občinstva skušal spraviti na to pot nazaj, ta bi poprej moral razbiti našo organizacijo. Premalo nas je še, zato vabimo v naš krog na delo vse, vse dobrohotne kritike in kritike iz navede in vse, ki čutijo veselje in zmožnost za sodelovanje. Dobrih načrtov in nasvetov nam ne manjka, dobrih sodelav in sodelavcev pa še zelo pogrešamo.

Ivan Prekoršek.

Podržavljenje mestne trgovske šole v Celju. Kakor poroča poverjeništvu za uk in bogočastje, je prešla tukajšnja Mestna trgovska šola s 1. septembrom t. l. v državno upravo in je postala državni zavod. S tem se je izpolnila že večkrat izražena želja celjskega mestnega sosvetu in pa našega trgovstva.

Osebnostna vest. Višji poštni upravitelj pri poštne uradu v Celju, g. Anton Mirnik, je imenovan višjim poštним uradnim ravnateljem. Čestitamo!

Kaj pa to? Pri celjski pošti je nastavljen kot pomožni uradnik ob prevratu odpuščen nemškonskacionalni poštni uradnik Hackl, ki ne zna ne besedice slovenski in je svoj čas imenoval naš jezik »Kaffernsprache«. Baje se zanj toplo zavzemajo neke slovenske frajlice. Govori se, da se nameravajo na isti način razni Hübnerrji, Gollitschi, Laai itd. zmuzniti nazaj v našo službo. Odločno se zavarujemo proti temu, da bi nam poštno ravnanje na tak način umetno množilo nemški življenj v Celju. Tega smo iz pokolne Avstrije še dovolj siti. Če jim je v Ljubljani Hackl tako k srcu prirasel, naj si ga vzamejo tja, ne bomo pa trpeli nastavljanja nemških, uradnega jezika nezmožnih uradnikov v Celju.

Cena jajc na trgu je 2 K za kos v — Zagrebu. Pri nas pa so razni izvoznikarji srečno dosegli to, da jajc na trgu sploh nimamo, če pa se slučajno kje dobe, so po 3—4 K. Kaj mislijo ukreniti naše oblasti v interesu konsumentov?

Etbil Kristan v Celju. V nedeljo je na zboru socialnodemokratske stranke v Celju govoril pisatelj Etbil Kristan, ki je nedavno prišel iz Amerike. Dvorana Uniona je bila polna. Kristan je govoril zmerno in stvarno. Je odločen nasprotnik vsakega nasilja, vidi zboljšanje socialnega stanja le v trdni organizaciji, ki se pa mora prilagoditi našim posebnim razmeram in ne gre, tuje metode pri nas prakticirati. O boljševiški Rusiji se izraža pesimistično. Komunist Matuljevič je skušal pobijati Kristana izvajanja, pa je naletel na splošen odpor pri zborovalcih in je moral prenehati. Kristan mu je stvarno odgovarjal. Koncem shoda je predsednik Koren med velikim navdušenjem proglasil Kristana za kandidata.

Med šolsko mladino v Celju se je razvila živahna agitacija za Orle. Nima-

mo nič proti temu, odločno se pa zavarujemo, da se agitacija vrši tudi v šolah samih in da se med poukom blati Sokolstvo. Neki tukajšnji katehet tudi nima nič nujnejšega, nego da deli med mladino broš. »Ajmo mi sokoli!«, ki mrgoli brezobraznih laži in obrekovanj. Če se on osebno strinja s tako lažnivo propagando, svobodno mu, naše mladine pa naj ne okužuje.

25-letnico glasbenega delovanja je obhajal v nedeljo 3. tm. vodja orgljarske šole g. Karel Bervar v Celju.

Na ženitovanju ge. Kristine Kozole roj. Poglavec se je nabralo za C. M. D. podružnica Gaberje 260 K, za Dijaško kuhinjo v Celju 160 K, za Jugoslov. Matico 40 K. Starešina g. Cimperšek, trgovec iz Sevnice, je daroval kuharicam 400 kron, katero svoto so pa naše vrle Slovenke odposlale Idričanu Ferdinandu Šinkovcu, slov. akadem. v Pragi.

Trošarina na vino, ki znaša 32 vin. od litra, je imela po nekaterih gostilnah ta učinek, da se je vino podražilo za 2 K pri litru. Okrogel račun!

DNEVNE NOVICE.

Davek na poslovno obrt. Iz Beograda poročajo, da je fin. minister odgodil naredbo glede davka na poslovno obrt.

Kuga na Reki se je pojavila v večjem obsegu. Do 1. tm. je bilo 6 slučajev, med njimi eden smrten.

Zemljo v Macedoniji, kjer je še mnogo nenaseljenih zemljišč, bodo podelili siromašnim kmetovalcem iz ostalih pokrajin države.

Vdove po zdravnikih na Štajerskem in Koroškem bodo dobile iz posebnega fonda podpore v isti izmeri, kakor vdove kranjskih zdravnikov.

Popis živine in vozil se bo nadaljeval po predpisih, ki so bili v posameznih pokrajinah dozdej v veljavi. Popis se bo vršil po občinah.

Naredba o regulaciji potnih stroškov za državne uradnike je podpisana in velja od 1. okt.

Delavske zbornice in delavska poverjeništv. V min. svetu je 2. tm. minister dr. Kukovec poročal o socialnopolitičnih ukrepih, katerih izvedba je nujna. Min. svet ga je pooblastil, da pripravi uredbo o ustanovitvi delavskih zbornic za Ljubljano, Zagreb, Novi Sad in Sarajevo. V Srbiji že obstoje. Izdelal bo tudi uredbo o uvedbi delavskih poverjeništev v industrijskih obratih.

»Božanski« d' Annunzio je dal kovati novi reški denar s svojo sliko.

Kuga se je pojavila v enem slučaju tudi v Trstu. Naše zdravstvene oblasti so, upamo, vse potrebno ukrenile.

Zagonetna stvar. Društvo »Zedinjeni Slovenci v Millwaukee v Ameriki« je poslalo deželni vladi v Ljubljani za slovensko mladino 1000 dolarjev t. j. 140.000 kron. Vkljub večkratni urgenci še do danes ni prejelo potrdila, ali je deželna vlada denar sprejela ali ne. Tudi javni poziv v časopisju je doslej ostal brez uspeha.

Za odpravo nove trošarine so vložili interpelacijo socialistični poslanci Kristan, Bukšeg in tovariši.

Sodniki dobe poleg zadnjič navedenih dnevnic še posebne mesečne doklade po 450 dinarjev, ostali sodni uradniki po 250 dinarjev.

Taksa za vstopnice. Doslej se je plačevala enaka pristojbina na vstopnice k vsem predstavam sploh. Sedaj je finančni minister odločil, da znaša pristojbina za gledališke predstave in umetniške koncerte 10%, na vstopnice za bioskope, cirkuse, ljudske veselice, plese in vse špekulativne zabave pa 30 odstotkov.

Za naše dijake-visokošolce. Carine prost izvoz živil za naše dijaške menze v Pragi, na Dunaju in v Brnu je dovolil ministrski komité.

Nov demokratski list »Narodna misao« je pričel izhajati v Zemunu.

Turistika in šport.

Prvenstvena nogometna tekma Š. K. Celje proti Slaviji je končala z zmago »Celja« 10:0, koti 4:2. Popolna premoč Š. K. Celje, kateri je nastopil z 6 rezervami. Publike precej. Sodnik g. Černovic dober. — Prvenstvena tekma Š. K. Svoboda: Atli Š. K. Vojnik je končala 5:1 v prid Svobode; nahajala se je celo igro v premoči. — Sodnik g. Černovic dober.

Volilno gibanje.

Volilni odbor JDS v Celju. Ima nocoj v ponedeljek 4. okt. ob 8¹/₄ uri važno sejo v uredništvu »Nove Dobe«.

Somišljeniki, izvršite povsod reklamacije! Šele nekaj dni bodo po občinah volilni imeniki v svrhu reklamacij na razpolago. Poglejte povsod imenike in reklamirajte povsod naše pristaše, če niso vpisani! Poglejte tudi, če so povsod pravilno vpisani z natančnimi naslovi! Poglejte, če so morda kakšni nasprotniki neopravičeno vpisani in jih izreklamirajte. V vseh zadevah, ki so vam nejasne, se obračajte na

tajništvo JDS v Celju, Mariboru oz. Ljubljani.

Volilni imeniki v Celju so razporejeni do 10. tm. na mestnem uradu. Prosimo vse somišljenike, naj gredo in jih ogledajo ter nam sporoče vse pomanjkljivosti, katere izsledijo, v našem tajništvu (uredništvo »Nove Dobe«). — Odbor JDS Celje.

Sestanek zaupnikov JDS v Brežicah dne 3. oktobra je bil odlično obiskan od somišljenikov iz Brežic in okolice. Po poročilu urednika Spindlerja se je razpravljalo o taktičnem postopanju stranke v mestu in okraju. Izvolil se je 4 članski volilni odsek.

Dopisi.

Vojnik. Vlada je ukinila delovanje požarne brambe, ker se je pregrešila proti pravilom s tem, da ni hotela sprejemati slovenskih članov. Seveda je tudi trdovratno držala nemško komando. Občina mora prevzeti ves inventar in ga izročiti novi požarni brambi, ki se takoj ustanovi. — V seji obč. sosveta je bilo sklenjeno, da se črtajo razum Höhna vsi častni občani, med njimi tudi Stallner, Lenko itd.

Gotovlje. Tu se je vršil v nedeljo 3. tm. protestni shod posestnikov petero občin (Gotovlje, Zalec, Griže, Vel. Pirešica, Št. Peter) proti novi trošarini na vino. Predsedoval je posestnik M. Jošt. Izrekel se je protest, da bi trošarina od vina plačevali tudi kmetje v Savinjski dolini, ki se ne bavijo z vinorejo poklicno kakor v vinskih krajih, ampak pridelajo posamezniki le tuintam kaj malo kislega vina izključno za domačo porabo. Trošarina naj se plačuje od dobrih ljutomerskih, haloških in bizelskih vin, zlasti od buteljnih. Za nedeljo 10. tm. se namerava sklicati velik shod za celo Savinjsko dolino.

Zg. Loznica pri Žalcu. Na vinski trgatvi dne 22. avg. je daroval g. Franc Čuš za Jugoslov. Matico 65 K, ne 45, kakor je bilo pomotoma objavljeno v zadnji številki.

Ptuj. Vodstvo policijskega komisarijata v Ptuj je prevzel g. Leop. Modic, dozdaj polic. pristav ljubljanskega pol. ravnateljstva.

Sv. Križ—Verzej. Tukajšnja podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda« je priredila dne 12. sept. v dvorani g. Kosija dve gledališki predstavi s petjem. Sodelovali so poglavito diletantje in pevci iz Verzeja. — V prvih dveh dejanjih Finžgarjeve drame »Veriga« je nedostajalo pravega temperamenta, dočim je bilo občinstvo s tretjim dejanjem popolnoma zadovoljno. Prav dobro je uspela burkano dejanka »Zapirajte vrata!« — Čisti dobiček vstopnine in šaljivega srečolova se nakloni družbi v njene namene. Nekako mučen utis je naredila picla udeležba domačinov — dokaz narodne nezavednosti! Čast gre mnogim gostom od blizu in daleč, zlasti ljutomerskim damam, ki so vsi skupaj pripomogli prireditvi do povoljnega gmotnega uspeha. Tem, kakor tudi diletantom in pevcem, ter posojiteljem gledališkega odra izraža predsedstvo podružnice hvalo.

Verzej. Po dolgotrajnem omahovanju se je naša vlada končno vendar odločila, da se začne s prihodnjim mesecem graditi prepotrebni prometni državni most čez Muro v Verzeju. Ta most bo vezal novopridobljeno rodovitno Prekmurje s truplom države ter potlačil mnogo nezadovoljnosti, ki jo netijo razni hujšaki med Prekmurci. Tekom enega leta mora biti baže dograjen. Nujno potrebna je sedaj še železniška zveza Murske Sobotice čez Križevce oziroma Bučevce v Mariborom; s tako zvezo bi se pritegnile prometu sadja in poljskih pridelkov bogate Slov. gorice.

Vestnik invalidov.

Shod invalidov, ki se je vršil 3. tm., bil je prav povoljno obiskan. Na predlog g. Koštomaja, kateri je shod otvoril, je bil predsednikom izvoljen g. Finžger. Koštomaj razloži navzočim pomen shoda ter oriše smeri in dolžnosti organizacije. Je proti separatizmu. V debati so govorili Finžger, ki opominja navzoče k delu, Pak, ki je za samostojno organizacijo. Sklene se, ostati začasno še pri centrali. Predsednikom se enoglasno voli Finžger, in še 14 odbornikov. Od Koštomaja predlagana resolucija centrali se sprejme.

V prvi seji odbora se volijo posamezni funkcionarji. Upati je, da bo sedaj vendar enkrat stvar v redu. Glede poročila v »Jugoslaviji« omenjamo, da ne obstoja tukaj nobena separatistična organizacija, kot je pisala ona v svoji št. 237. Invalidi, združimo se, v skupnem delu je moč! — Invalid.

Posnemajte!

Naj bo prijetno ali ne, naša zgodovinska naloga je in ostane: osvoboditev Primorja. Kakor gotova je ta naloga, tako gotovo pa vodi samo ena pot do njene realizacije, to je pot, ki gre preko Jugoslovenske Matice.

Kadar bomo vsi za stvar Primorja organizirani, kadar bomo vsi brez izjeme člani »Jugoslovenske Matice«, tedaj bomo na pragu velikih dni, tedaj se prične osvoboditev Primorja.

Jasna in nepobitna resnica, ki jo mora uvideti sleherni. Z veseljem konstatiramo, da ta resnica tudi vedno bolj pridobiva pristašev in da slede rodoljubni vseh stanov našemu klicu in da sami prihajajo v pisarno Jugoslovenske Matice in se javljajo kot njeni člani. Vsa čast njih zavednosti.

Naravnost v posuemanje pa mora biti žena finančnega stražnika, ki je prijavila ne samo sebe, temveč tudi vse svoje nedolžne otroke kot člane Jugoslovenske Matice, in dasi gotovo ne obdarjena z zemeljskimi dobrinami, za vse plačala članarino. Tako se je zopet enkrat pokazalo, da najplemenitejša srca biva navadno tudi v najprostejših kočah. Nam pa je rodoljuben čin priproste žene dokaz, da temelji naše delo globoko v srcih naroda in da je radi tega osvoboditev Primorja sigurna.

Vprašamo pa, koliko časa mislite odlagati še vi, ki ste obdarjeni z vsemi dobrotami zemlje, ki imate gotovo največji interes na blagostanju naroda? Vprašamo, kako dolgo nameravate odlašati vi, ki se že radi svojega družabnega stališča ponášate kot voditelji naroda? Vprašamo, kako dolgo vas mora osramotiti s svojim rodoljubjem priprosta žena?

Z vso resnostjo kličemo vam: Vstopajte v Jugoslovensko Matico, bodite nje agilni in požrtvovalni člani, da ne bomo imeli neprijetno dolžnost, postaviti Vas na sramotni oder onih, ki ne vrše svoje narodne dolžnosti.

Svojo zamudo pa popravite s tem, da kakor žena finančnega stražnika prijavite vse, ki so člani vaše rodbine in da v rodbini poskrbite, da se vsi zavedajo, kaj pomeni biti član Jugoslovenske Matice. Ker važna in nujno potrebna je članarina — ali glavno je duh in volja za narodno stvar, ki stori, da človek ne dela samo tega, kar mora, temveč kar sploh more.

Na zapadu groze velike stvari — zato storite že danes kakor rodoljubna žena finančnega stražnika!

RAZNE VESTI.

Nad 40 dni brez hrane je živel župan mesta Cork na Irskem, ki so ga angleške oblasti zaprle zaradi političnega delovanja. Te dni je — kakor poročajo — umrl.

Železniška nesreča se je zgodila 1. tm. med Gostivarom in Tetovom v Macedoniji. Vlak je skočil s tira, 3 osebe so bile takoj mrtve, od 7 težko ranjenih sta 2 že tudi umrli, 9 pa je lahko ranjenih. Vozilo se je vojaštvo.

Vezuv bruha. Iz Napolia poročajo, da je krater Vezuva razpočil 27. sept. in da je priteklo iz njega mnogo lave. Nevarnosti tokrat ni, ker se vsa lava steka nazaj v žrelo.

Starši umorili iz ruskega ujetništva došlega sina. V sredo so se pričele razširati po Mariboru govorice o nekem strahovitem zločinu. Ljudje pripovedujejo, da se je iz ruskega ujetništva vrnil v Marberk oziroma tamošnjo okolico neki, že za mrtvega proglašeni vojni ujetnik. Prišel je ves zaraščen in v nenavadni obleki k staršem. Ti ga niso spoznali; sam pa se tudi ni hotel izdati, da bi napravil potem staršem večje veselje. Prosil jih je samo za prenočišče, ki ga je tudi dobil. Med govorom je ujetnik namignil, da je prinesel s seboj več denarja. To je vzbudilo v očetu in materi strašno misel, da bi se polastila denarja. Da bi se mož za izvršitev zločina napil korajže, je šel poprej še v gostilno, kjer pa je zvedel, da se je med drugimi moral vrniti iz ujetništva tudi njegov sin. S to slutnjo se je potem vrnil domov. Žena ga je sprejela z vestjo, da je med tem že sama umorila neznanega ujetnika. Mož ji je povedal, kaj je zvedel v krčmi in z grozoto sta oče in mati sedaj spoznala svojega sina. V obupu se je oče še tisti večer obesil.

Prosveta.

Volilni red za Ustavotvorno skupščino. Priredil dr. Štefan Sagadin. 1920. Založila Tikovna Zadruga v Ljubljani. 100 strani, cena 16 K, po pošti 120 K več. Pravkar je izšel volilni red za Ustavotvorno skupščino. Priredil ga je dr. Štefan Sagadin, načelnik v ministrstvu za konstitucije. Brošura ne obsega le volilnega zakona, marveč tudi prav lepo razlago o poročni volitvi, o volitvah s kroglicami ter navodila, kako je razumeti vse druge volilne predpise. Brošura je potrebna za vsakogar, ki se zanima za volitve, zlasti jo morajo imeti županstva in drugi uradi, ki se bodo bavili z volitvami. Volilni red se naroča pri Tiskovni Zadrugi v Ljubljani, Sodna ul. 6.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Pravilnik o trošarini.

V trenutku, ko finančni odbor pretresa proračun in je gotovo, da provizijski budžetski zakon za l. 1920/21 ne bo mogel obveljati brez revizije, objavlja. Uradni list pravilnike za pobiranje nove trošarine, ki so že danes stopili v veljavo.

I. Določila pravilnika o trošarini užitnina na vino in mošt pomenjajo napram dosedanjim predpisom popolno reformo sistema. Opozarja se pred vsem, da je odslej zavezano trošarini (užitnini) vino, vinski mošt, vinska brozga, sadni mošt, sadno vino, vino iz jagod, sladno vino in medice, torej več vrst pijač kakor doslej. Trošarina (užitnina) znaša 32 kron na hektoliter vina, vinskega mošta, vinske brozge, vina iz jagod, vina iz slada in medice, 8 K na hektoliter sadnega vina, sadnega mošta, 60 vin. pa na steklenico vina do 3/4 litra. Za »fina vina« (šampanjec, malaga, kiper itd., sploh vina, ki imajo preko 16 stopinj alkohola) veljajo druge določbe (300 din. v zlatu od 1 hl). Slednja trošarina se pobira po trošarinskih predpisih, ki so bili te dni razglašeni v Uradnem listu. Najvažnejšo spremembo napram dosedanjim predpisom o trošarini na vino vsebuje člen 4 pravilnika. Odslej je zavezan plačevati trošarino vsakdo, ki prejme neobdačeno vino v katerikoli množini, bodisi iz lastnih ali pa iz tujih zalog, za neposredni konsum ali pa za prodajo na drobno. Torej so zavezani trošarini tudi privatniki, ki si nabavijo vina v katerikoli množini za svoj konsum.

Dosledno temu določa pravilnik potrebno kontrolo za producente, prodajalce na debelo, prodajalce na drobno in konsumente in posebej še transportno kontrolo.

II. Pravilnik za izvršitev določila o trošarini na meso izpreminja samo tarifo, sicer pa ostanejo v veljavi vsi dosedanjí predpisi o užitnini na meso. Deželne doklade, ki so bile v različnih delih Slovenije različne, odpadajo pri užitnini od mesa prav tako kakor pri užitnini od vina.

III. Za Prekmurje se uvede za meso ista tarifa, kakor za druge dele Slovenije, veljajo pa v ostalem oni zakoniti predpisi, ki so veljali doslej. Pri vinu se poviša trošarina od

pitja vina (trošarina na pijačo) za 14 K pri hektolitr. Proizvodni davki od vina so odpravljeni.

Novo sredstvo proti slinavki in parkljevki. Večini živinorejcev ste dobro znani ti dve bolezni, ki nastopata tudi v naših krajih in ste še dandanes ponekod razširjeni ter povzročata mnogo krat na stotisoče škode. Neumorno so se že trudili strokovnjaki, da bi znašli radikalno protisredstvo tej bolezni, a vsi dosedanja poizkusi so bili več ali manj brezuspešni. Kakor pa ravno sedaj poročajo iz Švice, se je to posrečilo nekemu Švicarju po imenu Henri Zwahlen iz Genfa, iznajti učinkovito sredstvo proti tej bolezni. Živinorejski nadzornik H. Cochard iz Švice piše o sredstvu sledeče: »Dne 17. dec. l. 1919. ste v mojem hlevu dve kravi oboleli na slinavki in parkljevki. Že drugega dne 18. dec. je bilo v mojih hlevih 50 glav živine okuženih po tej bolezni. Po priporočilu g. žvinozdravnika Maillarda sem povabil gori omenjenega iznajditelja sredstva proti slin. in park., ki je takoj došel z dvema pomočnikoma. Vsa moja živina se je med tem časom tako poslabšala, da sem bil že trdno odločen poklicati mesarja, da mi pokolje obolelo živino. In glej čudo! V 8 dneh po zdravljenju omenjenega iznajditelja je bila vsa živina zopet zdrava, razen enega teleta, ki pa je poginilo, preden je prišel g. Zwahlen.« Če je sredstvo v resnici tako učinkovito, kakor je tukaj opisano, bi je bilo priporočati tudi pri nas. Toda treba je to najprej preizkusiti in se do dobrega prepričati o njegovi vrednosti. To zdravilo razpošilja trdka v dvojni obliki: za živali, pri katerih se bolezen še ni popolnoma razvila, in za živali, ki so popolnoma obolele. Vsako teh zdravil velja za glavo živine po 6 švicarskih frankov. S poštnino, carino in prepraznjenjem v naši valuti, bi stalo to sredstvo danes približno 110 kron za vsako glavo živine, kar je vsekako zelo drago. Naročuje se pri Henri Zwahlen, 54, Route de Malagnon, Genf (Švica). Zelo umestno bi bilo, da bi gg. žvinozdravniki naročili zadostno množino tega zdravila in je preizkusili pri nas. Če bi se res sponeslo, je kmetijska družba pripravljena nabaviti si to zdravilo za kmetovalce v večji meri.

Letošnja žetev v Jugoslaviji. Na podlagi ankete finančnega ministrstva sestavljen je tabelarni pregled o posejani površini in o pridelku cerealij v vsej naši kraljevini ob uporabi podatkov finančnih uprav in delegacij. Po tem pregledu znaša žetev v naši kraljevini v vagonih: pšenice 132.897, rži 20.473, ovsa 46.059, ječmena 39.315. Vseh cerealij je torej približno 250.000 vagonov.

Velik semenj za čevlje v Londonu bo v času od 4. do 9. oktobra t. l. Obiskovalcem tega semnja je naša trgovska agencija v Londonu (Privileged Commercial of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes 110 Strand, London W. C. 2.) v vsakem oziru na uslugo.

Nov način zavarovanja proti toči. — Gospodarski referent zagrebške županije Gijuro Kopač je izdelal načrt o osiguranju polja proti toči. Po tem načrtu bi se plačalo za vsako njivo 10 K premije od jutra, v slučaju nesreče pa bi se dobila cela odškodnina. Ta način zavarovanja bi bil sedemkrat ceneji, kakor pri zavarovalnih družbah, ker bi se na pet juter plačalo samo 50 K, dočim stane pri zavarovalnicah 340 K, v slučaju toče pa bi se dobilo za pet juter 15.000 K odškodnine. To zavarovalno društvo bo delovalo za enkrat samo v zagrebški županiji, na prihodnji skupščini Gospodarskega društva pa bi se delovalo na to, da zadrugarji tudi po ostalih županijah uvedo novi način zavarovanja proti toči.

Poverjenikom Hmeljarskega društva! Brzobjavna tržna poročila se bodo znanprej razpošiljala le še onim og. poverjenikom, ki se zanja oglašajo pri društvenem vodstvu. — Zalec, dne 1. oktobra 1920. — Anton Petriček.

Davčna obremenitev na Francoskem. Po novem francoskem proračunu bo plačal vsak Francoz 420 frankov davka na leto. Prejšnja obremenitev je znašala 108 frankov na osebo. V Sloveniji bo znašala davčna obremenitev po novem finančnem zakonu za osebo 228 dinarjev.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavnica 50.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondi nad 45.000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Tretu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah in Ptuj.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

296 - 25

Odvetnik dr. Milan Orožen

si dovoljuje naznaniti, da je odprl odvetniško pisarno v Celju, Kralja Petra cesta št. 9 (v hiši hotela „Beli vol“).

1314 3-2

Čevlje po znižani ceni prodaja prodajalna „Čevljarske zadruge“ Narodni dom. v Celju Narodni dom.

1290 5-4

Petrolej! Iz trgovskih krogov se nam javlja, da zahtevajo rafinerije za petrolej zopet višje cene, ter da bode novo blago, ki se v kratkem pričakuje najbrže 28.- mogoče tudi K 29.- stalo. Rafinerije utemeljujejo zvišanje cen z neugodnim kurzom tujih valut v katerih morajo sirovo olje plačevati, kakor tudi z vedno rastočimi vsestranskimi stroški.

H M E L J.

Žatec, 1. 10. 1920. Promet nespremenjen — zelo čvrsto, živahno nakupovanje na deželi, 4000—4300 K za 50 kg.

Nürnberg: 150 bal prometa — boljše razpoloženje, 2400—3000 M za 50 kg.

Gostila pri 1329 52-1

P. L. Bračiču

na Dečkovem trgu 6, nasproti Kralja Petra vojašnice. Točijo se pristna domača vina, vsaki čas topla in mrzla jedila; sprejemajo so abonenti po znižanih cenah; na razpolago se tudi sobe za tuje. Potreba točna in solidna.

Jurij in M. Šanc.

AKTUELNO!

Dr. Josip Smolaka: 1327 3-1

Načrt jugoslovanskega ustava.

Cena 28 K.

Dobiva se pri Hrv. štamp. zavodu d. d. Zagreb, Marovska ulica št. 24.

Popravek.

Gostilno pri P. L. Bračiču na Dečkovem trgu, nasproti Kralja Petra vojašnici sta prevzela Jurij in Marija Šanc ne pa Šanc, kot je bilo pomotoma tiskano.

Iščem

majhno posestvo v najem; grem tudi za majerja na večje posestvo. Imam pet delavnih moči. Ponudbe na upravn.

Miši, podgane, stene in šurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se uporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: Za poljske miši 10 K, za podgane in miši 10 K, šurke posebno močna vrsta 20 K, posebno močna tinktura za stene 12 K, uničevalec moljev 10 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 6 in 10 K, prašek za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) 10 K, prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti garjam 12 K. Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Janker, Zagreb 37, Peirinska ulica 3. 465 31

Pozor! 100-85 Pozor!

vinogradniki in vinotrčci!

V zalogi se nahaja železni lak za sodne obroče po zelo ugodni ceni. Ako si jih želite pobavati, naročite pri trdk

Ivan Ravnika, Celje.

Prda se

dobra krava in telica, dalje goske, kokoši in piščeta. Istotam se prodaja tudi jabolčnik. 2-1

Majerja Št. Mihael Polule 4.

Perice

za polkovno prašnico 39. pp. se iščejo. Interesentke naj se javijo pri kapt. Defarju v vojaškem skladišču na Ljubljanski cesti od 9-10 ure Plača po dogovoru. 1296 3-2

Dekoracijski divan

se takoj prodaja. Vpraša se v Prešernovi ulici št. 16, I. nadst. 1328 1

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v zalozbi

Marija Baumgartner

287

156-146

Gospodna ulica 25.

Naročila se izvršujejo točno in solidno

Stavbeno in galanterijsko klesarstvo

Ant. Jožin nsl.

Franjo Dolžan

Celje

20 Kralja Petra cesta 8

nasproti „Belega vola“ 68

Prevzema vsa v stroko spadajoča dela, izvršitev točna in solidna.

Za gostilničarje in vinske trgovce se priporočajo posebno stara, močna črna 1250 in bela 6

dalmatinska VINA

katera so vsled svoje visoke gradacije in dobrega okusa tudi najprikladnejša za zboljšanje slabijih vrst vina. Cene zmerne.

Ivan Matković, zaloga dalmatinskih vin

Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8

Zvezna tiskarna v Celju

je na novo urejena in izpopolnjena z najmodernejšimi črkami in stroji ter je vsled tega v stanu vsako v stroko spadajoče delo najhitreje in strogo po strokovnih pravilih izgotoviti.

Izdeluje vse tiskovine kakor: časopise, trgovske, šolske in uradniške tiskovine, knjige, cenike itd. do najumetnejšega barvnega tiska.

Najbolje urejena knjigoveznica izvršuje hitro in solidno knjigoveška dela od najpreprostejših do najfinejših izpeljave.

Zahvala in priporočilo.

Vsem cenjenim mnogoletnim odjemalcem vljudno naznanjam, da je prevzel mojo trgovino gospod

Alojz Drogenik.

Zahvaljujem se tem potom vsakemu posameznemu za naklonjenost in obisk moje trgovine, prosim pa obenem, naj cenj. občinstvo ohrani isto naklonjenost tudi mojemu nasledniku.

A. Lakitsch.

1315 2-1

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel staro, dobro upeljano trgovino gospoda

A. Lakitsch-a v Celju, na Glavnem trgu „pri Solncu“ tik farne cerkve.

Cenjeni odjemalci bodo v moji trgovini našli vsak čas bogato zalogo in lepo izbiro blaga, nizke cene in solidno postrežbo. Zagotavljam vsakogar zadovoljnosti ter se v ta namen priporočam

z odličnim spoštovanjem

Alojz Drogenik.

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle
pod najugodnejšimi pogoji.

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večji-
mi kraji v tu- in inozemstvu.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prežernova ul. 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po (4%) 401
štiri od sto 156-60

Edina slovenska specijalna
trgovina z barvami in laki.
Agentura in komi-
sijsko podjetje.

IV. Ferlež Celje
Narodni dom

447 156-57

Trgovina z lesom in drvni
na drobno in debelo.
Kupuje jamski in ostali les
po najvišjih dnevnih cenah.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Poziv k subskripciji delnic.

Upravni svet oddaja v javno subskripcijo vso osnovno glavnico, ki znaša

1310 3-2

**20.000.000 K in je razdeljena
na 50.000 na prinosca se glasečih delnic po 400 K**
(§§ 5 in 6 pravil).

Nominalni znesek se mora takoj pri subskripciji v gotovini popolnoma plačati s 5% obrestmi od
1. januarja t. l. dalje. Vrh tega je vplačati za stroške, zlasti izdajo delnic, po 60 K za vsako delnico.

Subskripcija se vrši od 1. do 15. oktobra 1920.

Prijave sprejema Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Delnice so deležne čistega dobička od 1. januarja 1920 ter so opremljene s kuponi za leto 1920.

Vsakemu subskribentu bo izdal zavod potrdilo o številu subskribiranih delnic in o celokupnem
vplačanem znesku.

O dodelitvi delnic odloča upravni svet svobodno, vendar postane dodelitev pravomočna šele z
odobrenjem Ministrstva za trgovino in industrijo oddelka v Ljubljani.

Po dodelitvi delnic bodo prejeli subskribenti proti vrnitvi potrdila o subskribiranih delnicah začasno
potrdilo o številu njim dodeljenih delnic oziroma povračilo vplačanih zneskov za subskribirane delnice, ki
se jim ne bi dodelile. Delnice same bodo subskribenti prejeli pozneje proti izročitvi začasnega potrdila o
dodeljenih delnicah.

Vse delnice ostanejo pod zaporo do občnega zbora, ki bo odobril bilanco za šesto poslovno leto.

V smislu § 16 pravil daje na občnem zboru vsakih 25 delnic po en glas.

Za upravni svet:

Ivan Knez, predsednik.

Peter Kozina, podpredsednik.

Za **SLABOKRYNE**

in prebolele se priporoča zelo močno črno
dalmatinsko vino, katero se dobi samo
pri dalmatinski zalogi

Ivan Matković, Celje
Glavni trg št. 8. 1281 10-4

Prodajam

3 raznovrstne kotle, cirkularno
žago in 1 veliki štedilnik. **Ivan**
Scharner, ključavničar v Žalcu.

V najem

se odda v Studencih pri Ma-
riboru dolgoletna gostilna in
mesarija z stanovanjem in
klavnico pri hiši, na poštenega
oženjenega mesarja s potreb-
nim kapitalom. — Natančneje
se poizve pri lastniku

Hinko Kadrnka
v Novigradiški, Slavonija.

Jabolka
in hmelj

vsako množino kupuje, kakor običajno vsako leto, tudi letos

Rudolf Pevec
veletržec v Mozirju

po svojih zastopnikih v sledečih krajih:

Maribor, Pesnica, Kungota, Cmurek, Št. Andraž pri Velenju,
Šmartno v Rožni dolini, Šmartno ob Paki in Mozirje za
Gornjo Savinjsko dolino.

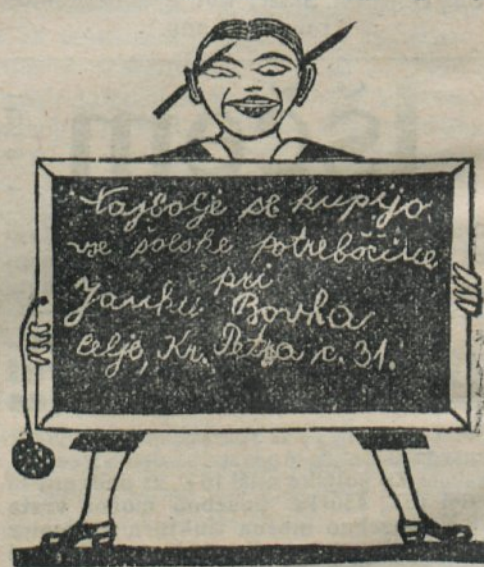
Producenti se naj blagovolijo direktno obrniti na kupovalce, kajti pri ve-
likem obsegu ni možno vsaki stranki iz Mozirja odgovarjati. Plačam naj-
dražje po dnevni ceni. — Se priporočam

1294 -4

Rudolf Pevec.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Pozor!

Ivan Strelec

tapetnik v Celju, Samostanska ul. 2.
Prevzame vsa tapetarska dela, kakor napravo
žimnic, tapetniških mobilij itd. Popravila iz-
vršuje točno in ceno. Točas v zalogi morska
502 trava, afrik in žima za modroce. 50-24